

علف‌های هرز

در مزرعه چغندر قند

مترجم: مهندس فضل‌اله تاج‌بخش

(عضو هیات علمی دانشگاه بوعلی سینا همدان)

SB	تاجبخش، فضل اله، ۱۳۳۲ -
۶۰۸	علفهای هرز در مزرعه چغندر قند. ترجمه: فضل اله تاج بخش.
۱۳۹۰	همدان: دانشگاه بوعلی سینا، ۱۳۹۰
۳۶۸ ص.	شابک: ۴-۰۵۰-۱۲۸-۶۰۰-۹۷۸
۱.	چغندر قند- بیماریها و آفتها. الف. تاج بخش، فضل اله، مترجم.
۶۳۳/۶۳۹	

عنوان:	علفهای هرز در مزرعه چغندر قند
مترجم:	مهندس فضل اله تاج بخش
داوران علمی:	دکتر محمد خانجانی، دکتر خسرو پیری، دکتر محمود انئی عثری
ویراستار ادبی:	کریم لطیفی
ناشر:	انتشارات دانشگاه بوعلی سینا
مدیر مسئول:	محمدجواد بدالی فر
چاپخانه:	گیتی
صفحه و قطع:	۳۶۸- وزیر
نوبت چاپ:	اول
تیراژ:	۱۰۰۰
قیمت:	۹۸۰۰۰ ریال
تاریخ انتشار:	۱۳۹۰
شماره کتاب:	۲۲۰/ ک
شابک:	۸-۰۴۹-۱۲۸-۶۰۰-۹۷۸

کلیه حقوق برای انتشارات دانشگاه بوعلی سینا محفوظ است

مراکز فروش در همدان: ۱. دانشگاه بوعلی سینا، اداره انتشارات تلفن: ۰۸۱۱-۸۲۷۴۴۴۲

۲. خیابان شهید حسین فهمیده، روبروی پارک مردم، فروشگاه اداره انتشارات

۳. خیابان مهدیه روبروی خانه معلم- انتشارات دانشجو

نماینده‌گی فروش در تهران: ۱. موسسه کتابیران، میدان انقلاب، خیابان لبافی نژاد غربی (بعد از چهار راه کارگر جنوبی)،

بعد از فروشگاه شيلات، پلاک ۲۳۷ تلفن: ۶۶۴۲۳۴۱۶-۶۶۹۲۶۶۸۷

۲. نوپردازان، میدان انقلاب، خیابان لبافی نژاد، بین ۱۲ فروردین و اردیبهشت، پلاک ۲۰۶ تلفن: ۶۶۴۹۴۴۰۹-۶۶۴۱۱۱۷۳

پیش‌گفتار

علم علف‌های هرز، بسیاری از علوم را شامل می‌شود. از جمله: جغرافیای گیاهی، بوم‌شناسی، گیاه‌شناسی، زراعت، گیاه‌پزشکی، زیست‌شناسی، طبقه‌بندی گیاهان و... در ایران تالیفات کافی در این زمینه صورت نگرفته است و در دانشکده‌های کشاورزی به صورت درسی مختصر با واحدهای عملی و نظری تدریس می‌شود. در این کتاب ترجمه شده، سعی شده است برخی از موارد به شرح زیر نشان داده شود:

۱- ۱۵۲ گیاه، دارای اسامی علمی، جنس و گونه می‌باشند. همچنین تیره‌ی آنها ذکر گردیده است. بعضی نیز دارای قبیله هستند. نام گیاه به فارسی و گاهی اسامی محلی دارد. نام‌های انگلیسی گیاهان هم نوشته شده است.

۲- شرح زیستگاه و مرفولوژی اندام‌ها و تعیین تعداد دانه‌ی تولید شده‌ی هر گیاه و میانگین دانه‌های بیشتر آنها مشخص شده است.

۳- کاربرد علف‌کش‌های مختلف در تعدادی از کشورهای پیشرفته‌ی جهان روی علف‌های هرز پهن‌برگ و باریک‌برگ و تعیین درصد تاثیر آنها طبق جداول، مشخص شده است.

۴- عکس‌های رنگی واضح از مراحل گوناگون رشد گیاه از جمله مرحله دوبرگی و چهاربرگی و رشد کامل گیاهان علف‌های هرز در مورد ۱۵۲ گیاه، ارائه شده است.

در حالی که علف‌های هرز گیتی، حدود ۶۰۰ گونه‌اند، علف‌های هرز در مزرعه‌ی چغندر قند مناطق مختلف اروپا بالغ بر ۱۵۲ گیاه می‌باشد که در این کتاب بررسی می‌شوند. در مزارع چغندر قند مناطق مختلف ایران، حدود چهل گونه گیاه هرز-دیده شده است.

در خاتمه امیدوارم این اثر مورد استفاده اساتید محترم و دانشجویان عزیز قرار گیرد.

تشکر و قدردانی

بدین وسیله از جناب آقای پروفیسور محمد خانجانی که با راهنمایی‌های مفید و سودمند موجبات پیدایش این اثر را پدید آورده است، تقدیر و تشکر می‌نمایم.

از آقای مرتضی تاج‌بخش و خانم پریا روشنی‌نژاد برای همکاری‌های صادقانه‌ی آنها تشکر می‌نمایم.

از جناب آقای پروفیسور محمدعلی زلفی‌گل، ریاست محترم دانشگاه بوعلی سینا، که با اقدامات موثر و عملی در همه‌ی زمینه‌ها موجبات رشد و شکوفایی و پیشرفت‌های بسیاری را فراهم نموده‌اند. به خصوص در زمینه‌ی تولید علم، سعی وافر می‌نمایند، صمیمانه تقدیر و تشکر می‌نمایم.

از معاونت محترم پژوهش و فناوری دانشگاه جناب آقای دکتر حسینعلی زارعی، مدیر محترم امور پژوهشی دانشگاه جناب آقای فرهاد جعفرپور و از سرپرست محترم اداره انتشارات دانشگاه جناب آقای محمدجواد بدالهی‌فر، تقدیر و تشکر می‌نمایم.

از تلاش‌های گروه طراحان آپادانا که در چاپ و طراحی کتاب، زحمات بسیاری را متحمل شده‌اند، تشکر و قدردانی می‌نمایم.

فضل‌ا... تاج‌بخش

عضو هیات علمی دانشکده کشاورزی

مردادماه ۱۳۸۹

در مراحل رشد چغندر قند، کنترل شیمیایی علف‌های هرز پهن برگ و علف‌های هرز باریک برگ از طریق اقتصادی صحیح و مناسب به وسیله انتخاب از تعداد بسیار زیاد علف‌کش‌ها با طیف‌های مختلف فعالیت و تاثیر آنها صورت می‌گیرد یعنی ماده یا ترکیبی از مواد مناسب برای علف‌های هرز گلدار موجود و در دسترس.

انجام این مهم وابسته به شناخت درست از علف‌های هرز پهن برگ و علف‌های هرز باریک برگ به اندازه توانایی تشخیص و تعیین دقیق گیاهان هرز رقیب چغندر قند در حالت رویشی، حتی در مراحل اولیه رشد می‌باشد که در آن مرحله بایستی کنترل شوند. هدف عمده، کمک به کشاورز یا پیمانکار زراعی برای کنترل علف‌های هرز و به حداقل رساندن خسارت آنهاست.

در این کتاب همانند ویرایش آخر کتاب شناخته شده‌ی "دستورات درباره علف‌های هرز Schering"، ما از عکس بیشتر از نقاشی برای نمایش واضح و دقیق علف‌های هرز استفاده کرده‌ایم که آنها را به کشاورز نشان می‌دهند تا با روبرو شدن و شناسایی آنها موجب از بین رفتن این علف‌ها شود. علاوه بر گیاهان گلدار مصور، ما با تصاویر مشخص مراحل دارای لپه و ۴ برگی بیشتر گونه‌ها را نشان داده‌ایم، زیرا بین علف‌های هرز دولپه‌ای این مراحل مهم هستند و دلالت بر زمان‌بندی درست استفاده از علف‌هرزکش‌های چغندر قند می‌کنند و برای استعمال این علف‌کش‌ها بعد از مرحله ظاهر شدن جوانه مربوط به گیاه (Post emergence) بکار می‌روند. از آنجایی که علف‌های هرز پهن برگ معمولاً حساس‌تر به علف‌هرزکش‌ها در مدت مربوط به مرحله لپه‌دار بودن هستند، نمایش بصورت تصویر مرحله ۴ برگی بدین منظور است که تایید کنیم موفقیت در کنترل بیشتر علف‌های هرز پهن برگ با یک سطح قابل قبول اقتصادی فقط برای مراحل پس از این مرحله قابل انتظار است.

در بین علف‌های هرز باریک برگ از طرف دیگر، مرحله رشد ۳ یا ۴ برگی مصور
زودترین زمان استفاده از علف هرزکش‌های گندمیان بعد از مرحله ظاهر شدن جوانه
مربوط به گیاه (Post emergence) می‌باشد.

در حالی که بازده مناسب از این ترکیب برای نتایج خوب ضرورت دارد و فقط
می‌تواند با داشتن مساحت برگی بقدر کافی بزرگ، انجام شود.

ما خرسندیم تشکرات ویژه خود را به پرسنل و اعضا انستیتوی
Fürphytomedizin در دانشگاه هوفنهایم تقدیم کنیم که آنها به اندازه کافی برای
حمایت از ما محبت کردند و در استفاده از مواد شاخص و برجسته و همچنین در تولید
و پرورش این گیاهان کمک شایان به ما نمودند.

AG شرینگ

اساتید شیمی کشاورزی

تابستان ۱۹۸۹

۱	اسامی علف‌های هرز
۲	اسامی لاتین گیاهان
۵	اسامی انگلیسی گیاهان
۹	علف‌های هرز در مزرعه‌ی چغندر قند
۱۱	آثار سوء علف‌های هرز در مزارع چغندر قند
۱۴	کنترل علف‌های هرز در مزرعه‌ی چغندر قند
۱۵	پیشگیری از طریق برنامه‌های زراعی
۱۵	پیشگیری توسط مواد شیمیایی
۱۷	نقش مربوط به شرینگ ای. جی در توسعه و تکامل مواد شیمیایی
۲۵	تاثیر علف‌کش‌های بعد از ظاهر شدن جوانه‌ی گیاه
۲۶	روی علف‌های هرز
۳۳	روی گیاه زراعی به عنوان علف هرز
۳۵	شرح علف‌های هرز
۱۸۹	نمایش شکل علف‌های هرز
۳۴۳	واژگان تخصصی
۳۴۴	توضیح اصطلاحات اختصاصی (گیاه‌شناسی)
۳۵۲	اشکال مختلف حاشیه‌ی برگ، رگ‌بندی و موقعیت برگ‌ها
۳۵۴	اشکال برگ‌ها
۳۵۶	اشکال مختلف گل و گل‌آذین‌ها
۳۵۹	کتابنامه